

12. 3. – 16. 3.

>> Z Evropského parlamentu

Oficiální pokárání - Předseda EP Hans-Gert PÖTTERING pokáral polského nezařazeného poslance Marcieje GIERTYCHA (NA, PL) za publikaci nazvanou "Válka civilizací v Evropě", která obsahovala antisemitská prohlášení a kterou GIERTYCH svévolně vydal pod logem Evropského parlamentu. V souvislosti s GIERTYCHOVÝM přečinem předseda EP PÖTTERING uvedl, že "hluboce lituje takto závažného porušení základních práv a lidské důstojnosti, ke kterým se EP nepřetržitě hlásí". Poslance GIERTYCHA přitom informoval, že se v souladu s Jednacím řádem EP rozhodl využít první ze sankcí obsažených v článku 147 Jednacího řádu - oficiální pokárání. "Plénum, stejně jako ostatní příslušné politické orgány parlamentu, budou důsledně informovány okamžitě, jak budete o sankci informován", vzkázal polskému poslanci.

"Otevřené nebe" mezi EU a USA - Poslanci EP schválili usnesení, ve kterém uvítali dosažení dohody mezi EU a USA v oblasti leteckých služeb, známé také pod názvem "otevřené nebe" (Open Sky Agreement), přestože požádali o určitá vylepšení. Uzavření dohody považuje EP za "důležitý krok k vytvoření integrovaného transatlantického leteckého trhu, ze kterého budou mít výhody především spotřebitelé". Z ekonomického pohledu se úspěch dá vyjádřit očekávaným ziskem 12 miliard eur a vytvořením téměř 80 000 nových pracovních míst.

Kromě zmíněných přínosů dohoda otevírá možnost přepravy dodatečného počtu 26 milionů pasažérů během pětiletého období. Současný roční průměr se pohybuje kolem 50 milionů cestujících, na konci pátého roku by tedy dohoda měla přinést 34 procentní nárůst trhu. Přeprava zboží se díky dohodě zvýší také.

50. narozeniny - Evropská unie oslaví 25. března padesáté výročí podepsání tzv. Římských smluv, na jejichž základě vznikla. Oslava "50. narozenin" proto dala podnět k vytvoření významného společného prohlášení, tzv. Berlínské deklarace, která bude zveřejněna v den výročí. Významní představitelé zemí EU o tomto historickém dokumentu diskutovali během zasedání Evropské rady 8. a 9. března v Bruselu. Evropský parlament si následně ve Štrasburku vyslechl prohlášení Rady k prodiskutovaným výsledkům. Deklarace má být podepsána a zveřejněna během mimořádného summitu EU v Berlíně, který se uskuteční 24. a 25. března. Zkoncipovala ji německá kancléřka Angela MERKELOVÁ, jejíž země v současnosti Evropské unii předsedá. Každá ze 27 členských zemí má však možnost vyjádřit svůj postoj a přidat k Deklaraci body, které se z jejího hlediska zdají důležité, přestože konsensus mezi jednotlivými státy se nehledá snadno.

Svět bez jaderných zbraní - Poslanci EP schválili velkou většinou usnesení, ve kterém vyzvali všechny státy porušující režim nešíření jaderných zbraní, aby zastavily svoje nezodpovědné jednání a v plné míře plnily závazky vyplývající ze Smlouvy o nešíření jaderných zbraní (SNJZ). Poslanci taktéž vyjádřili své přesvědčení, že Evropský parlament by měl být plně informován a zapojen do příprav konference o revizi SNJZ, která se má konat v roce 2010.

Parlament znovu potvrdil svoje stanovisko, že SNJZ je základním kamenem mezinárodního systému nešíření jaderných zbraní. Proto v usnesení požádal předsednictvo Rady, aby před konferencí o revizi v roce 2010 pravidelně zveřejňovalo zprávy o pokroku při vykonávání každého ze 43 opatření přijatých ve společné pozici EU z 25. dubna 2005. Usnesení opakovaně zdůrazňuje, že EU považuje šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů za jednu z nezávažnějších hrozeb pro mezinárodní mír a bezpečnost. Prohlašuje, že pokud má být mnohostranné úsilí účinné, je nutné ho vynakládat v rámci dobře vypracované vize o tom, jak co nejdříve dospět ke světu bez jaderných zbraní.

Využijme budoucí evropské zdroje na systémové změny v sociálních službách!

Poskytovatelé sociálních služeb dnes zcela jistě mají na starosti jiné problémy než zabývat se evropskou politikou. Zákon o sociálních službách, který počátkem roku vstoupil v účinnost, je plně zaměstnává a ještě dlouho zaměstnávat bude. Zabývat se v tuto chvíli budoucími evropskými zdroji, na které by poskytovatelé sociálních služeb mohli dosáhnout, se tak na první pohled může zdát ztrátou času. Opak je podle mého názoru pravdou, neboť štěstí vždy přeje jen těm připraveným a je potřeba se zamýšlet nad tím, jak je využijeme. Česká republika by mohla v rámci strukturální pomoci v období 2007 až 2013 získat z Bruselu až 738 miliard korun, což je zhruba 100 miliard korun ročně. Evropská legislativa stanovující pravidla a rámec čerpání evropských prostředků investice do modernizace sociálních služeb umožňuje. Je potřeba si však uvědomit, že pravidla primárně kladou důraz na zvýšení zaměstnanosti, podporu lidského kapitálu prostřednictvím lepšího vzdělávání a kvalifikace a odstraňování diskriminací. Kvalitní sociální služby a další nástroje sociální ochrany jsou přitom vnímány jako nástroj, který to umožňuje.

Problematice sociálních služeb se věnuje především Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) a v něm pak prioritní osa 3 sociální integrace a rovné příležitosti, za kterou má gesce Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Ta se v námi diskutované oblasti zaměřuje jednak na vzdělávání příslušníků cílových skupin a dalších subjektů působících v oblasti sociálního začleňování, včetně vytváření a rozvoje vzdělávacích programů, následně podporu samotného poskytování sociálních služeb a dále na transformace pobytových zařízení pro cílové skupiny osob, zavádění procesu zvyšování kvality, kontroly a zajištění dostupnosti sociálních služeb. V neposlední řadě také vágně hovoří o tzv. systémových opatřeních, která dále nespecifikuje. Druhým důležitým dokumentem je Integrovaný operační program (IOP). Zde se problematice sociálních služeb věnuje prioritní osa 2 označená zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb. V jejím rámci je umožněno financování infrastruktury pro sociální integrace, zejména pak zajištění humanizace (indikativního počtu 35) pobytových zařízení sociálních služeb. Poslední programovou úroveň věnující se sociálním službám je úroveň regionální. Stávající systém, který byl založen na jednom Společném regionálním operačním programu (SROP), byl decentralizován, nově tak budou za podporu na regionální úrovni odpovědné regiony soudržnosti reprezentující kraje, které připravily samostatné regionální operační programy (ROPy). Například v mém regionu, Královéhradeckém kraji, který je součástí regionu soudržnosti NUTS II Severovýchod, se problematice sociálních služeb věnuje prioritní osa 2 - rozvoj městských a venkovských oblastí, v jejímž rámci bude podporován rozvoj infrastruktury v oblasti sociálních věcí včetně pokračování v optimalizaci, zvyšování kvality a technologického vybavení sociálních služeb a rozvoj služeb nových. Zatímco OP LZZ se má zaměřovat především na měkké projekty a IOP na plošné investiční projekty v rámci definované národní sítě sociálních služeb, ROPy mají být zaměřeny na tzv. tvrdé projekty u konkrétních poskytovatelů místního významu. V Praze se této oblasti věnuje programový dokument Adaptabilita, konkrétně pak prioritní osa 2 nazvaná podpora vstupu na trh práce. Zde se hovoří o podpoře začleňování znevýhodněných osob formou poskytování sociálních služeb a podpoře dalšího vzdělávání pracovníků v sociálních službách. Dále pak o rozvoji a inovacích metod práce s klienty; podpoře organizací související s transformací sociálních služeb a s novým zákonem o sociálních službách, včetně podpory hodnocení kvality sociálních služeb.

Podívám-li se na výše uvedený přehled, mám pocit, že celá řada uvažovaných opatření nemá systémový modernizační potenciál. Je klíčové si uvědomit, že tyto peníze se v dalším programovacím období nebudou opakovat, jsou něčím navíc, co by nám mělo umožnit se skokově posunout na kvalitativně jinou úroveň poskytování sociálních služeb. Rozhodně by však neměly být určeny na krytí salda běžných opakujících se provozních výdajů. Pozitivně proto hodnotím podporu přípravy vzdělávacích programů, umožnění transformace pobytových zařízení, zavádění moderních metod řízení kvality, případně rozvoj nových služeb včetně podpory vzniku služeb alternativních ke službám residenčním. Podpora samotného poskytování sociálních služeb však podle mého názoru musí být řešena standardně příspěvkem na sociální služby (a jeho redefinicí, ukáže-li se jako nedostatečný), nebo víceletým nákupem služeb z regionální a místní úrovně (namísto stávajícího nevyhovujícího systému dotací z centrálního ministerstva). Druhé riziko vidím ve vyčleňování hrstky vybraných (35 uvažovaných) zařízení v rámci tzv. národní sítě sociálních služeb. Vždyť všechna zařízení působí v nějakém kraji, nějakém místě a všichni by měli mít rovné podmínky. Tento návrh evokuje snahu Ministerstva práce a sociálních věcí ČR realizovat další investice ve svých preferovaných přímo řízených ústavech sociálních služeb. S tím by měl stát skončit a konečně se začít zabývat systémovými opatřeními a vlastní zajišťování služeb přenechat samosprávám a jejich poskytování všem subjektům, kteří chtějí v této oblasti působit.